

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones ab Innocentio XIII. & Benedicto XIII. editas

Luxemburgi, 1740

XIII. De exemptione Præsulum Regni Neapolitani a Spoliis Cameræ
Apostolicæ debitis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74724](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74724)

& formis, ac cum quibusvis clausulis, & decre-
tis, & ex quibusvis causis concessis, confirma-
tis, & innovatis. Quibus omnibus etiam si illis
caveatur expesse, quod sub similibus, vel dis-
similibus suspensionibus nequaquam comprehen-
dantur, nisi de illis specialis, & individua men-
tio fiat, illis alias in suo robore permanuris, ad
effectum præmissum, hac vice dumtaxat, specia-
liter, & expesse derogamus, ceterisque contra-
riis quibuscumque. Et quia difficile nimis esset
præsentes quocumque ubi illis opus fuerit, per-
ferri, volumus earum exemplis, etiam impressis
Notarii publici manu, & sigillo personæ in di-
gnitate Ecclesiastica constitutæ obligatis, eam-
dem prorsus fidem in judicio, & extra ubique lo-
corum adhiberi, qua adhiberetur præsentibus, si
essent exhibita, vel ostensa. Nulli ergo omnino
hominum licet hanc paginam nostræ suspen-
sionis, declarationis, Decreti, precepti, mandati,
& voluntatis infringere, vel ei ausu temerario
contraire: si quis autem hoc attenter præsum-
perit, indignationem Omnipotens Dei, ac Bea-
torum Petri & Pauli Apostolorum ejus se nove-
rit incursum.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem An-
no Incarnationis Dominica Millefimo Septingen-
tesimo Vigesimo quarto, Pridie Nonas Julii Pon-
tificatus Nostri Anno Primo.

XIII.

Declaratur, & ampliatur Constitutio Innocentii
XII. de exemptione Præsulum Regni Neapo-
lis a Spoliis Cameræ Apostolicae debitis, cum
quibusdam Ordinationibus.

*Laudata Constitutio ed. fuit 1693. Jan. 30. P. 3.
Et hac de re vide Pii IV. Conf. ed. 1564.
Nov. 25. P. 5.*

BENEDICTUS EPISCOPUS

*Servus Serverum Dei. Ad perpetuam rei
memoriam.*

Exordium.

SAcrofancti Apostolatus officium humiliati no-
stræ Divina dispensatione commissum salubri-
ter exequi faragente ad ea potissimum, per qua
Ecclesiarum quarumcumque decori, communidis,
ac utilitati prospicitur, providoque consilio ad
illarum favorem disposita a Romanis Pontificibus
Prædecessoribus nostris sarta, recta, ac inviolata
custodiuntur, vel etiam, ubi rerum, locorum, ac
temporum conditio ita postuler, declarantur, &
ampliantur, Pastoralis solicitudinis nostra curas
libenter convertimus, suscepitque Ministerii par-
tes propensa charitate desuper interponimus,
prout omnibus matura consideratione trutina
perpenitus, expedire in Domino arbitramur.

J. 1. Sane alias felic. record. Innocentius Pa-
pa XII. Prædecessor noster animo secum reputans
in Regno Neapolitano ingentem extare
numerum Metropolitanarum Cathedralium, &
aliarum quibus Prælati inferiores seu dignitates
quasi Episcopalem jurisdictionem, seu Ordina-
tiorum jura habentes præsunt, Ecclesiarum, congruis pro majori parte carentium redditibus,
adeoque illa, quum Dei Domus exposceret, ma-
jestate, & eleganti structura, necnon decenti
supellecstile Sacra, & Ministris Ecclesiasticis suf-
ficientibus, ac idoneis, ceteraque Divino cultui
necessariis ob earum inopiam, vel non opulentiam,
ut plurimum destitutarum: simulque
considerans multiplices angustias, & graves mo-
lestias, quibus Venerabiles Fratres earumdem
Ecclesiarum Archiepiscopi, & Episcopi, ac alii
Prælati inferiores, dum ægritudine premeban-
tur, & aliquando etiam in extremis laborabant,

*Epitome
præd. Constituti-
onis Inno-
centianæ.*

a Subcollectoribus spoliorum, sub prætextibus
assecurandi jura ad Cameram nostram Aposto-
licam pertinentia, identidem vexari, ac per-
turbari consuverant: a spolio, & quoctunque
allo jure ejusdem Cameræ Apostolica exigendi,
& percipiendi pecunias, res, effectus, mobilia,
se moventia, & alia bona, etiam stabilia, cu-
juscumque pretii, valoris, speciei, qualitatibus
& quantitatibus per memoratos Archiepiscopos,
Episcopos, & Prælatos inferiores dicti Regni ex
reditibus suarum Ecclesiarum quomodocumque
acquisita, necnon fructus naturales a solo
separatos, & civiles tempore mortis perceptos,
seu exactos ex redditibus præfatarum Ecclesiarum,
etiam inconsumentos, & incommixtos, non
tamen pendentes, seu inexactos, ex speciali do-
no gratia, perpetuis futuris temporibus, di-
ctos Archiepiscopos, Episcopos, & Prælatos in-
feriores Regni præfati omnino exemti, & libe-
ravit ad effectum tamen, & non alias, aliter,
nec alio modo, ut præmisita omnia, & singula
ad antedictas Metropolitanas, aliasque Cathe-
drales, & reliquas, quibus ipsimet Archiepisco-
pi, & Episcopi, seu Prælati inferiores præfuerint,
illisque non indigentibus quibus ipsimet
Archiepiscopi, & Episcopi, seu Prælati inferiores
præfuerint, illisque non indigentibus ad Par-
ochiales Ecclesias eorum Regimini commissas
spectare, ac ad earumdem favorem, beneficium,
& utilitatem prorsus cedere, converti, & eroga-
ri deberent: pluraque alia statuit, atque disol-
vit, qua in Constitutione a memorato Innocentio
Prædecessore desuper edita anno Incarnationis
Dominica millefimo sexcentesimo nonagesi-
mo tertio, tertio Kalen. Februar., Pontificatus
sui anno Tertio, qua incipit - *Inscrutabili* - ple-
nius, ac uberioris continetur.

J. 2. Cum autem, sicut acceperimus postquam
ejusmodi Constitutio promulgata fuit, debita-
que executioni demandari cepit, Dilecti filii
prædicta Cameræ nostræ Apostolicae Thesaura-
rius Generalis, & Commissarius itidem Genera-
lis, necnon spoliorum in memorato Regno Nea-
politanio Collectores, & Subcollectores, præten-
derint sub eadem Constitutione minime com-
prehendi, nec comprehensa censerit debere spo-
lia bonorum, & fructuum quorumcumque, spe-
ciantur ad Archiepiscopos, Episcopos, & alios
Præfules inferiores decedentes extra fines Eccle-
siarum, & Diœcesum, apud quas personalem
residentiam facere tenebantur; Eo quia præfa-
tus Innocentius Prædecessor in antedicta Con-
stitutione non modo expresse, quemadmodum opus
erat, non derogaverit, sed nec ullam prorsus
mentionem fecerit literarum Apostolicarum rec-
mem. Pii Papæ IV. Prædecessoris etiam nostri,
quarum initium est - *In suprema* - editarum an-
no Incarnationis Dominicae 1564. VII. Kalen-
das Decembris, Pontificatus sui anno Quinto,
quibus bona omnia ad Patriarchas, Primate,
Archiepiscopos, & Episcopos, ac alios quoquemque
Beneficiatos, extra residentiam defunctos
pertinentia, tanquam spolia, ad Cameram A-
postolicam legitime spectare aperte decernitur,
& caverit; adeoque cum post obitum memo-
rati Innocentii Prædecessoris nonnulli Archiepisco-
pi, & Episcopi præfati Regni Neapolitani extra
residentiam ex hoc seculo migraverint, & in
controversiam vocari contigerit, an eorum bona
spolio subjici debent, discuso rite, ac or-
dine dubio in Congregatione nostra spoliorum
nuncupata, resolutiones prodierint eidem Cameræ
favorabiles, & in executionem ejusmodi
resolutionum in præfatis casibus spolium subin-
de factum, ac prædictæ Cameræ re ipsa appli-
catum fuerit.

J. 3. Nos itaque animadverentes memoria-
to Innocentio Prædecessori in præfata Constitu-
tione non aliam fuisse mentem, atque Confi-

An in ipso
comprehen-
derentur
Præfules ex-
tra Diœces-
sim deceden-
tes, addubi-
tatum est.

*Causa præ-
fatis Decla-
rationis, &
ampliationis.*

lium, nisi ut Metropolitanarum, Cathedralium, aliarumque Ecclesiārum prædictarum angustias sublevaret, qua nobis etiam ipsi abunde note sunt, atque perspectae, cum in eodem Regno non modo nati, ac diu versati simus, verum etiam ibidem, dum Cardinalatus fungeremur honore, Sipontina primum, ac deinde Beneventana, Metropolitanis Ecclesiis, priori scilicet per triennium, & posteriori triginta octo circiter annorum spatio, quoque ad Apostolicę Dignitatis fastigium Divina Clementia nos extulit, præfuerimus: & potissimum opportune provideret, ea qua Sacris supellec̄tibus, & reparationibus indigerent, congruumque subſidium ab earum Prælatis viventibus non accipiant, saltem post illorum obitum ex eorum bonis juvari, reparari, ornari, rebusque ad Divinum prefertim cultum necessariis intrui possent; ac proinde æquum esse censentes, ut nullum in hac materia constituantur discrimen inter Prelatos extra residentiam, vel in residentia decedentes, cum eorum factum obesse minime debeat Ecclesiis, quarum favor, utilitas, & beneficium in eadem Innocentiana, Constitutione principaliter consideratum, atque Pontifici, quemadmodum ex toto illius tenore manifeste colligitur, propositum in primis fuit; Hinc igitur est, quod nos omnem de cetero controversiarum, ac litium occasionem e medio auferre, præfatarumque Ecclesiārum quieti, & tranquillitati, & commodo, quantum in Domino possumus, consulere cupientes, Motu proprio, ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolica Nobis attributæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus, decernimus, & declaramus memoratas literas Apostolicas Innocentii Prædecessoris suum integrum, plenarium, ac omnimodum effectum, & executionem in posterum sortiri, ac obtinere debere in predicto Regno Neapolitano, perpetuis futuri temporibus, etiam in casibus, in quibus Archiepiscopos, Episcopos, & inferiores Prelatos supradictos extra residentiam obire contigerit; & quatenus opus sit, easdem literas Apostolicas ad omnes, & singulos ejusmodi, motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus extendimus, & ampliamus; præfatisque Pii IV. Prædecessoris de spoliis Prælatorum, & Clericorum extra residentiam decedentium, ac omnibus aliis aliorum Pontificum, si quæ sint Constitutionibus, etiam peculiari, & individua nota dignis, ea tantum parte, in qua præfenti nostra Constitutioni adverfari dignoscuntur, illis alias in sua firmitate, ac robore permanfus, specialiter, & exprefse, ac amplissime derogamus, & derogatum esse volumus, & mandamus.

§. 4. Per præsentes tamen casibus, qui hucusque evenerunt, normam præscribere, & spolia hactenus facta, dictæque Camerae Apostolicae in executionem resolutionum memoratae Congregationis spoliorum, ut præfertur, applicata irritare, seu revocare non intendimus; quin etiam ea legitime facta, & recte applicata fuisse decernimus, & sanctimus, mentemque, ac voluntatem nostram esse, ut hæc nostra dispositio in futuris tantum casibus locum habeat, & obseretur, exprefse declaramus.

§. 5. Præterea cum ob rationes superioris expostis probe compertum, exploratumque habemus antedictas Archiepiscopales, Episcopales, & alias præfati Regni, que ab inferioribus Prælati reguntur, Ecclesiās (excepta tantum Metropolitanā Beneventana, cui nos ipsi, regiminis nostri tempore, Dotem anni redditus mille ducatorum moneta ejusdem Regni ex propriis nostris pecuniis in fundis, & Capitalibus fructiferis pro perpetua illius fabrica reparatio-

ne, ac manutentione constituimus, & assignavimus), omni penitus carere dote, fundo, seu alio congruo subſidio, cuius anno proventu illarum ædificia opportune reparari, & conservari, ac ubi necessitas id exposcat, etiam redificari, pristinumque in statum restitu valent; ac properea, æquum iustumque, immo etiam necessarium existimemus, ut misera earum conditioni, & indigentia aliquo modo proficiatur; morum scientia, ac potestatis plenitudine similibus statuimus, sanctimus, & decernimus, ac insuper in virtute sanctæ obedientia precipimus, & mandamus, ut ex spoliis, quæ memoratis Præsulibus dicti Regni tam in Residentia, quam extra eam, ut præfertur, decedentibus, nemine prorsus excepto, in posterum fieri contigerit, quidquid in reparationem Ecclesiārum, aut alios pios, & necessarios in prædicta Innocentiana Constitutione, præscriptos usus, vel in alia a defunctis Præsulibus, juxta facultatem illis in eadem Constitutione traditam, designata pia, & congrua opera erogatum expensumque non fuerit, a Successoribus eorumdem Præsulorum, cum suorum Capitulorum scientia, & consilio; ex integro inveniatur, & collocetur in fundis, seu Capitalibus tutis, securis, atque fructiferis pro Dote Fabricæ singularium Ecclesiārum prædictarum, ac ejusmodi Dotum annus proventus non in aliud usum, quam reparationis, & manutentionis Fabricæ earundem Ecclesiārum ab uniuscujusque Præsulibus, cum scientia pariter, & consilio suorum Capitulorum, in occurrentibus casibus, erogetur: Et quotiescumque dictas Ecclesiās reparatione non indigere cōfiterit, anni etiam fructus, & fructuum fructus Dotum prædictum in aliis Fundis, & Capitalibus tutis, atque fructiferis eodem prorsus modo reinvestiantur, & collocentur, ad hoc, ut ipsam dotes majora in dies, benedicente Domino, suscipiant incrementa, adeoque earum redditus supportando reparationis Fabricæ ipsarum Ecclesiārum oneri satis esse possint. Quæ sane reinvestimenta pro Dote Fabricæ earundem Ecclesiārum nedum utiliora, sed magis etiam confertanea, atque conformia intentioni memoriati Innocentii Prædecessoris fore arbitramur, quam si quidquid supererit ex prædictis spoliis, in emptionem supellec̄tis voluptuosæ, vel non necessariae, vel Ecclesia qualitatem excedentis, quemadmodum hactenus ob male intellectam prædictæ Constitutionis mentem non semel evanuisse comperimus, erogarerur. Ceterum super præmissis omnibus, ac præsertim super iis, quæ rectam, & fidem præfatarum Dotum administrationem respicient, eorumdem Archiepiscoporum, Episcoporum, & Prælatorum inferiorum, atque etiam Capitulorum conscientiam districte oneramus.

Clavis.

§. 6. Décernentes easdem præsentes Literas & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod supradicti, & alii quicunque in præmissis quomodolibet ius, vel interesse habentes, aut habere prætententes iisdem præmissis non confiserint, nec ad ea vocati, seu auditи fuerint, ullo umquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel interesse habentium consensus, aliove qualibet, etiam quantumvis magno, & formali, & substanciali defectu notari, impugnari, infringi, in controversiam vocari, ad terminos juris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutions in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratia remedium intentari, vel impetrari nullatenus posse, sed easdem præsentates literas semper, & perpetuo validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, ac obtinere debere, & ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore quandcumque spectabit, inviolabiliter

Declaratio,
pred. ex mo-
tu proprio
pro Præsul-
bus extra Re-
sidentiam de-
cedentibus.

Ordinatio-
nes pred.

Ex Spoliis
fiant Dotes
aplicandæ
duntaxat Ec-
clesiarum Fa-
brice a Pra-
fule cum Ca-
pitiū confi-
lio.

observari: Sicque, & non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Caularum Palati Apostolici Auditores, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarium, & Cardinales, etiam de Latere Legatos, necnon Cameræ præfata Thesaurarium Generalem, & Præsidentes Clericos, Congregationem Spoliorum nuncupatam, nostrum, & Sedis Apostolicae in dicto Regno Neapolitano pro tempore Nuncium, & Collectorem, aliosque quoscumque qualibet auctoritate, præminentia, & porestate fungentes, & facturos, sublata eis, & eorum culicet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiti debere; irritum quoque, & inane si fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus præmissis, ac quatenus opus sit de jure quæsto non tollendo, alisque nostris, & Cancellaria Apostolica Regulis, aliorumque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum Constitutionibus, & Ordinationibus quibuscumque, ac præfati Pii IV. de gratia quæcumque interesse dictæ Camere concernentibus intra certum iubil expressum tempus exhibendis, & registrandis, ita ut easdem præsentes literas ibidem exhiberi, & registrari nunquam necesse sit, alisque quibuscumque Apostolicis, & in Provincialibus, ac Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Ecclesiæ præfatarum, ac Nunciaturæ Neapolis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis Statutis, Decretis, usibus, stilis, & consuetudinibus; Privilegiis quoque, & Indulxit, ac Literis Apostolicis sub quibusvis tenoribus, & formis cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, alisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis Claustris, & irritantibus, alisque Decretis in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, ac alias quomodolibet, in contrarium præmissorum concessis, ac etiam plures confirmatis, & innovatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, exprimerentur, & insererentur iisdem præsentibus pro plene, & sufficienter extressis, & insertis habentes, illis alias in suo labore permanentur, ad præmissorum effectum harum serie specialiter, & expresse, plenisime derogamus, & derogatum esse volumus, ceterisque contraria quibuscumque.

§. 8. Volumus autem, ut earundem præsentium literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra illud habeatur, quæ haberetur præsentibus, si forent exhibita, vel ostensa.

§. 9. Nulli ergo omnino hominum licet paginam hanc nostrarum voluntatis, declarationis, ampliationis, extensionis, mandati, sanctionis, & derogationis infringere, vel ei aucto temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Rômæ apud S. Mariam Majorem anno Incarnationis Dominica millesimo septingentesimo vigesimo quarto, quinto Idus Julii Pontificatus nostri Anno Primo.

Instituitur Promotor Generalis Fisci pro patrocinio Causarum Curiarum Ecclesiasticarum.

Clementis XI. Const. edit. 1705. Januarii 21. P. 5.
deputatur Vices - gerens Jūdex privatius omnium Causarum Domus Catechumenorum, & Neophytorum Urbis.

BENEDICTUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

A Vendo Noi molto bene considerato, ed anche coll'esperienza quando eravamo in minoribus riconosciuto di qual peso insopportibile fosse alle Prelati Ecclesiastici Secolari, e Regolari il dover sostenere in questa Curia Romana le Liti, e Controversie, che dalli Rei Inquisiti si introducono con ricorso, o appellazione dalli loro Decreti, e Giudicati, talmente che li più di essi per non foggiacere a tali dispendi, che ridondano in pregiudizio delle Diocesi, e de' poveri Diocesani, e delle Religioni rispettivamente lasciano correre le Cause indifese nelle seconde, ed in altre ulteriori istanze, da che ne deriva, che non dandosi alle Giudici per parte delle Curie quelle necessarie Informazioni riesce spesso alli Delinquenti di estorcere le assolutorie sentenze in publico detrimento della Giustizia, e con scandalo di quelli, che bene informati della verità nelle Diocesi, e nelle Religioni vedono andare impuniti li delitti, provenendo da ciò la perseveranza de' Cattivi nel male, e la sovversione de' Buoni dal ben vivere. Onde fu sempre da Noi sommamente desiderato di vedere dato opportuno riparo a tali perniciose conseguenze eversive del buon costume, e della Disciplina Ecclesiastica, per mantenimento di cui devefi ogni Superiori con tutto studio, e vigilanza impiegare. Quindi è, che essendo piaciuto alla Divina Provvidenza di elevarci, abbene senza alcun nostro merito, al Supremo Apostolato, e riconoscendo Noi essere parte dell'obligo della nostra Pastoral sollecitudine l'invigilare affinché col castigo degli Delinquenti gl'altri s'emendino, e si fradichino li vizj, che sono infettivi de' buoni, abbiamo, dopo una matura considerazione, determinato di dare il dovuto rimedio all'enunciate perniciose conseguenze con liberare li Prelati, e Superiori Secolari, e Regolari dal dispenso peso di promovere in questa Curia le ragioni Fiscali in difesa de' loro Giudici, provvedendo perciò alli medesimi di Ministro capace d'integrità, e di sperienza, che come Promotore Fiscale Generale debba per le sudette Curie Ecclesiastiche dedurre in Giudizio le ragioni, e fare tutto ciò, che per una buona, e Canonica difesa, sarà necessario, ed opportuno.

§. 1. Volendo dunque ridurre ad effetto questa nostra determinazione di nostro moto proprio, certa sciencia, e pienezza della nostra potestà assoluta cremo, istituiamo, e stabilimo in perpetuo l'Offizio di Promotor Fiscale Generale per le sudette Curie Ecclesiastiche, che debba essere esercitato da Persona da deputarsi da Noi, e da' nostri Successori, la quale abbia le sopra enunciate qualità per impiegarle con tutta l'attenzione nella difesa, e patrocinio nelle Cause Criminali per le Curie Ecclesiastiche sudette, che sono state introdotte, ed ancora si trovano pendenti, e che in avvenire s'introdurranno in grado d'appellazione, o ricorso avanti li Tribunali, e Congregazioni competenti di questa nostra Città di Roma. Ed affinché il Promotor Fiscale Generale sudetto possa, e debba con-

Dat. 12. Juli
1724. An. I.

Cause praefentis Motus proprii.

Institutio
praedicti Pro-
motoris.

Cui assignan-
tur 25. scuta
menstruum.
tutta